

30 ЛИПНЯ 2018

ПОВІДОМЛЕННЯ З АГРОНОМІЇ №2

ОЗИМИЙ РІПАК

Підготовка посіву озимого ріпаку починається з налаштування комбайна, яким збирається попередник.

Потрібно забезпечити якісний розподіл соломи по всій ширині збирання. У випадку, якщо технічні можливості комбайна не дозволяють якісно це зробити – варто провести **боронування «штригелем»** по діагоналі відносно напрямку обмолоту на глибину 2-3 см, або легке дискування на глибину до 5 см.

Перевагою штригельної борони перед легкою дисковою є – копіювання поверхні поля. Мета операції – порушення капілярів ґрунту для утримання вологи, а також – провокація сходів бур'янів і падалиці попередника.

Залежно від технології вирощування озимого ріпаку можуть використовуватися такі **основні системи обробки ґрунту**:

ОРАНКА – лущення стерні, оранка (22-25 см) з одночасним ущільненням і наступним передпосівним обробітком (4-5 см),

БЕЗПОЛИЦЕВИЙ ОБРОБІТОК ҐРУНТУ – це обробка без перевертання скиби зі збереженням на поверхні поля більше половини поживних решток. Такий обробіток виконується культиваторами-плоскорізами, плоскорізами-глибокорозпушувачами, чизельними плугами, чизель-культиваторами, плугами без полиць та іншими засобами. Передпосівний обробіток проводиться на глибину 4-5 см.

МІНІМАЛЬНИЙ ОБРОБІТОК – лущення стерні і культивація на глибину 5-10 см. (за 1 чи 2 рази) з прикочуванням і передпосівним обробітком ґрунту на глибину 4-5 см.

ВАЖЛИВО!

Під час проведення будь-якого з названих обробітків ґрунту потрібно турбуватися про збереження вологи у ґрунті, адже одним із головних завдань передпосівної обробки є саме створення ущільненого посівного ложа і збереження вологи. За потреби, потрібно проводити коткування.

СТРОКИ ПОСІВУ І НОРМА ВИСІВУ

Посів ріпаку проводять згідно з рекомендованою для гібриду нормою висіву на глибину 2,5-3 см. В середньому оптимальною нормою висіву для сучасних гібридів є 350-550 тис. схожих насінин на га, залежно від підготовки ґрунту і строків посіву.

На слабких ґрунтах бажано сіяти ріпак раніше. У такому разі оптимальна норма висіву складе – 400 тис./га.

Зважаючи на здатність ріпаку до галуження, іноді достатньо 10-15 рослин на м², добре розгалужених, «захищених» і «нагодованих».

Сіючи на потужних ґрунтах в оптимальні строки, норму висіву на гектар доцільніше збільшувати від мінімальної.

З досвіду вирощування гібридів ріпаку в Україні найкраще зарекомендували себе такі **норми висіву і строки посіву** з врахуванням оптимальних умов зволоження ґрунту:

ПОСІВ	Період посіву для центральних і західних регіонів	Період посіву для південних регіонів	Норма висіву – шт./м ² схожих насінин
Ультра-ранній	До 05.08	До 15.08	30 - 35
Ранній	05.08 – 15.08	15.08 – 25.08	35 - 40
Оптимальний	15.08 – 25.08	25.08 – 05.09	40 - 50
Пізній	25.08 – 05.09	05.09 – 15.09	55 - 60

ПІДЖИВЛЕННЯ

Під основний обробіток ґрунту найкраще вносити фосфорно-калійні добрива, оскільки ріпак дуже вимогливий до вмісту фосфору. Також нестача фосфору та калію може призвести до зниження ефективності азотних добрив.

На ґрунтах з середнім рівнем забезпечення рослин рухомими формами основних елементів живлення, оптимально нормою мінеральних добрив протягом усього періоду вегетації є:

N – 30 кг/га д.р. + 170 кг/га д.р.

P – 60-90 кг/га д.р.

K – 60-90 кг/га д.р.

S – 30-50 кг/га д.р.

Також варто вносити **сірчані добрива** перед замерзанням ґрунту у нормі 30-50 кг/га д.р. або додатково проводити весняне підживлення. На практиці можна орієнтуватися на норму внесення сірки, яка становить – 1/5 норми азотних добрив. Найбільша потреба ріпаку в сірці – від початку формування стебла до початку зав'язування стручків.

Застосування форм мінеральних добрив, таких як: **АМОФОС** (N-12, P-52), **ДІАМОФОС** (N-18, P-46), **НІТРОАМОФОСКА** (N-16, P-16, K16) та **ДІАМОФОСКА** (N-10, P-26, K-26) також є досить ефективним під час посіву озимого ріпаку після стерньових попередників, коли у ґрунті міститься мало мінеральних сполук азоту і рослини на початку вегетації зазнають азотного голодування.

Для уникнення такої ситуації на ранніх фазах розвитку ріпаку потрібно внести близько **30 кг/га діючої речовини азоту**. Найбільш ефективним є локальне внесення фосфорних (P₂O₅) стартових добрив для зосередження поживи на користь культури, а не бур'янів.

Маючи гарний розвиток рослин з осені, варто внести **150-200 г/га д.р. бору**.

За посушливих умов також необхідно контролювати поширення ріпакової блішки.

ҐРУНТОВІ ГЕРБИЦИДИ

Засміченість посівів озимого ріпаку негативно впливає на продуктивність рослин. Важливим елементом шкідливості бур'янів є їхня конкурентоздатність у боротьбі за основні фактори життєдіяльності рослин: світло, мінеральне живлення і вологу.

На забур'янених посівах знижується польова схожість культури і значною мірою затримується її ріст і розвиток. При високій засміченості орного шару ґрунту втрати урожаю можуть бути дуже значними. Тому особливо важливим є захистити посіви ріпаку на початкових етапах вегетації.

Діюча речовина, г/л	Норма, л, кг/га	Ромашка	Зірочник	Грицики	Кучерявець Софії	Фіалка триколірна	Підмаренник	Мак	Види герані	Грчак	Волошка	Лобода біла	Осот	Берізка	РЕКОМЕНДАЦІЇ
400 - метазахлор 480 - кломазон	2,0 0,15	+++	+++	+++	++	+	+++	++	+	++	+++	+++	-	+	Застосовувати за наявності вологи в ґрунті, дрібно грудкуватій структурі й відсутності пожнивних решток. Ефективність підвищує заробка кільчато-шпоровим катком.
720 - пропізахлор 480 - кломазон	2,0 0,18	+++	+++	+++	++	+	+++	++	+	++	+++	+++	-	+	Краще вносити відразу за сівалкою або в першу ніч після посіву при сходженні роси.
720 - пропізахлор	2,5	++	+	++	-	-	++	+	-	+(+)	+	++	-	-	Після посіву за наявності вологи в ґрунті або по сходах сім'ядоль бур'янів після сходів культури.
333 - метазахлор 83 - квінмерак	1,75 2,5	+++	+++	+++	+++	++	+++	++	++	++	+++	+++	-	+	Ефективно тільки в фазі сім'ядоль бур'янів, незалежно від фази розвитку культури.

